

REDACTIONELE COMMENTAAR

HET TIJDSCHRIFT ZEVENTIG JAAR

1894 - maart - 1964

In deze maand is het 70 jaar geleden dat het eerste nummer van dit Tijdschrift verscheen; het heeft dus nu de „leeftijd der sterken” bereikt. Bij verschillende gelegenheden is reeds veel van zijn – bewogen – historie uit de doeken gedaan. Maar, hoewel het niet aangaat elke tien jaar te „jubileren” is er voldoende reden even terug te blikken en ons af te vragen of het thans bereikte voldoening schenkt. Het lijkt niet gewaagd te geloven, dat dit, binnen de grenzen van het mogelijke, inderdaad het geval is en dat het Tijdschrift zich als bron van voorlichting en als afspiegeling van wat er leeft in tandheelkundig Nederland een goede plaats in de vaderlandse professe heeft veroverd.

Zeker is wel dat men dit in 1894 in bredere kring nauwelijks heeft verwacht en

Het huidige Algemeen Bestuur in vergadering

dat de moedige stap van de toenmalige Nederlandsche Tandmeesters Vereeniging met enige scepsis werd begroet. Er waren nog te veel controversen, het vak stond, vooral in ons land, nog te zeer in de kinderschoenen. Merkwaardig was daarbij de tegenwerking van het oude, reeds in 1880 opgerichte „Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap”, met een bepaalde „standing” dat een samenbundeling van de in zijn ogen „mindere goden” blijkbaar als een aantasting van zijn monopolistische plaats in het nationale tandheelkundige leven beschouwde en in de eerste jaren elke medewerking hoffelijk, maar beslist, afwees.

1. Jaargang. Afl. 1.

Tijdschrift voor Tandheelkunde.

UITGEGEVEN VAN WEGE DE NED. TANDHEELKUNDE-VEREENIGING.

Bij de N.T.V. kreeg echter het initiatief van W. J. TER KUILE LEMKER een gewillig gehoor en in haar vergadering van 26 febr. 1894 werd tot oprichting van een Tijdschrift voor Tandheelkunde besloten, zij het dan in hoofdzaak als orgaan dezer vereniging, te verschijnen om de twee maanden.

Het is vooral het doorzettingsvermogen van mannen als JOHN E. GREVERS, daarbij gesteund door de eerste beherend redacteur („Gérant”) H. B. DE JONGE COHEN, dat de N.T.V. de verzorging van haar geesteskind 9 jaar lang heeft mogelijk gemaakt. Van lieverlede verbeterden de onderlinge verhoudingen. Er ontstond een verlangen het Tijdschrift onafhankelijk te maken en zijn wetenschappelijk peil te verbeteren. In 1903 werd de laatste tegenstand overwonnen en stond de N.T.V. het Tijdschrift af aan een „Gezelschap” collega's van naam; H. B. DE JONGE COHEN bleef als gérant gehandhaafd. De samenstelling was als volgt: R. ANEMA, M. DE BOER, T. C. A. BÖLGER, P. J. J. COEBERGH, TH. E. DENTZ, L. FRANK, JOHN E. GREVERS, A. A. H. HAMER, C. VAN DER HOEVEN, W. J. TER KUILE LEMKER, C. H. WITTHAUS en H. B. DE JONGE COHEN.

Wie de notulen van dit Gezelschap in de thans volgende periode doorleest ervaart hoe telkens weer de meest gevreesde kwaal voor elk periodiek: gebrek aan kopij, de kop opsteekt. In 1907 leidt dit tot het uitgeven van drie exemplaren per jaar, genummerd I en II, III en IV en V en VI, vermoedelijk om de illusie van 6 afleveringen levendig te houden! Als het wat beter gaat en men in 1911 tot een maandelijks uitgave besluit blijkt dit weer spoedig te hoog gegrepen: in de vergadering van 1 maart 1913 geeft de voorzitter Dr. M. J. F. SCHUTTE in een openingsrede als zijn mening dat men er verstandig aan zou doen het Tijdschrift op te heffen. Het is vooral VAN HASSELT die zich daar met klem tegen verzet en gelukkig met succes.

Maar het blijft kwakkelen, er ontstaan moeilijkheden met de drukkerij; onder invloed van de eerste wereldoorlog stijgen de kosten, de leden van het Gezelschap moeten individueel bijspringen, waardoor schulden ontstaan. Onder drang der nationale verenigingen wordt in 1917, na veel weerstand, besloten het beheer van het Tijdschrift aan hen toe te vertrouwen. Men vindt een vorm: de drie beroepsorganisaties: Genootschap, Ver. v. Ned. Tandartsen en Maatschappij vormen samen een vereniging, waarvan zij de enige lidmaten zijn, met elk drie afgevaardigden in een „Raad van Beheer”, later „Algemeen Bestuur”. Het hoofdredacteurschap komt in handen van B. R. BAKKER. Op 21 sept. 1918 heeft de constituerende vergadering der vereniging „*Tijdschrift voor Tandheelkunde*” plaats. De administratieve zaken worden toevertrouwd aan de fa. G. J. & D. THOLEN, die als uitgeefster zal optreden.

In 1921 overlijdt H. B. DE JONGE COHEN, die zich lange jaren zeer verdienstelijk heeft gemaakt en daarvoor met de gouden legpenning van het Tijdschrift werd begiftigd. In hetzelfde jaar gaat het hoofdredacteurschap over naar CH. F. L. NORD met ondergetekende als secretaris-penningmeester, tevens beherend redacteur.

Onder de energieke leiding van NORD volgt een tijdperk van bloei. De tweede wereldoorlog brengt echter ook nu weer moeilijkheden. Na een paar zware

jaren, o.a. wegens papiergebrek, brengt de vrede weinig soulaas. De Maatschappij gaat een eigen blad uitgeven, met de aanvankelijke leiding waarvan weinig verkwikkelijke misverstanden ontstaan, die thans gelukkig tot het verleden behoren. Dit prikkelt het verlangen om weer tot grotere zelfstandigheid te komen met als resultaat dat in september 1950 de *Stichting „Tijdschrift voor Tandheelkunde“* een feit wordt. Voor haar Algemeen Bestuur, waarin de door de verenigingen afgevaardigden, persoonlijk bleven gehandhaafd, worden bij vacatures collega's aangezocht, die zoveel mogelijk de verschillende inzichten in het land vertegenwoordigen. Aangenomen mag worden, dat thans de meest gelukkige en efficiënte vorm van uitgave voor ons nationaal wetenschappelijk tijdschrift is gevonden. Hij waarborgt een zekere mate van vrijheid van meningsuiting en schept de mogelijkheden tot groter contact met de opleidingsinstituten, waardoor een hoger peil van publicatie kan worden bereikt.

Een woord van grote dank en waardering voor de uitgeverij de N.V. G. J. & D. THOLEN en met name voor de onverflauwde belangstelling van de heren

De huidige redactie

THOLEN en STAAL Sr. en Jr. zijn hier zeker op hun plaats. Niet minder ook aan de medewerkers van de Excerpta-rubriek en aan de besturen der grote verenigingen, waarmee een prettige verstandhouding ontstond.

Ondanks de verzwaarde arbeidsomstandigheden, waar elk publicatie-orgaan momenteel mee te kampen heeft, ondanks het feit, dat het publicatie-potentieel in een – tandheelkundig gesproken – nog steeds klein land onze verwachtingen enige beperking oplegt is er alle reden de toekomst van onze zeventig-jarige, die zo vaak werd dood verklaard, met groot vertrouwen tegemoet te zien. Met de alom stijgende belangstelling van allen, die door hun instructieve pennevruchten het Tijdschrift steunen – dit zij met grote waardering geconstateerd – is ons vaderlandse orgaan uitgegroeid tot een onmisbaar element in onze professionele samenleving.

MARGADANT